

سومین کنفرانس بین المللی پژوهش های کاربردی در مهندسی سازه و مدیریت ساخت دانشگاه صنعتی شریف - تیر ۱۳۹۸

توقعات پیمانکاران پروژه های عمرانی و مدیریت ساخت

مهدی جهانیان ، کمال خداکرمی، ابراهیم علی پناهی

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد عمران گرایش مدیریت ساخت، دانشگاه عمران و توسعه واحد همدان

۲- لیسانس عمران ، دانشگاه آزاد همدان

۳- فوق لیسانس زمین شناسی اقتصادی، دانشگاه بوعلی سینا همدان

jahanian_m@yahoo.com

خلاصه

یکی از مشخصه های توسعه اقتصادی هر کشور طرح های عمرانی آن می باشد. در ارزیابی موفقیت طرح های عمرانی آنچه بیش از همه عینیت دارد مهندسی فنی آنها است؛ در حالی که ممکن است عوامل دیگری که به نظر نامرئی می رسند نقش مهم و برجسته ای داشته باشند. یکی از عواملی که بنیان اعتباری طرح های عمرانی بر روی آن استوار است طراحی و مهندسی پروژه از منظر "حقوقی" است. براساس تعریف پیمان، پیمانکار متعهد به انجام موارد تحت پیمان با کیفیت معلوم در طی مدت زمانی مشخص و براساس قیمت خاصی می باشد. لذا با بررسی همین تعریف می توان چنین استنباط کرد که اگر هر یک از عوامل اصلی پیمان دچار تفاوت گردد می تواند ادعای پیمانکار را به دنبال داشته باشد. علت اصلی ادعاهای پیش آمده را می توان در دو عامل تغییر و تاخیر خلاصه نمود. مدیریت پروژه در راستای ارضای اهداف عالیه پروژه نیازمند به تسلط به عوامل موثر در پیدایش تاخیرات و تغییرات می باشد تا بنا به مورد بالحاظ پیش بینی های لازمه اقدامات مرتبط را به عمل آورد. هدف این مقاله بررسی موضوعی علت عمده ادعاهای مالی پیمانکار می باشد و سعی شده است که مروری کلی بر عوامل اصلی ایجاد ادعا صورت پذیرد و در انتها نیز راهکارهایی جهت پیشگیری و نیز حل این موضوع ارائه گردد.

کلمات کلیدی: مدیریت پروژه، پیمان، ادعاهای عمده پیمانکار

۱. مقدمه

یکی از مشخصه های توسعه اقتصادی هر کشور طرح های عمرانی آن است که به عنوان معیار و شاخصی عمده در رونق اقتصادی آن کشور مورد بررسی قرار می گیرد بنابراین پیشرفت، رفاه و تعالی یک ملت بستگی وثیقی به موفقیت طرح های عمرانی کشورش دارد و توفیق در اجرای طرح های عمرانی، سازو کارها و عواملی را می طلبد تا چرخه امور به نحو مطلوب با کمترین هزینه و بیشترین سود به سامان و پایان رسد.

در ارزیابی موفقیت طرح های عمرانی آنچه بیش از همه عینیت دارد مهندسی فنی آنها است در حالی که ممکن است عوامل دیگری که به نظر نامرئی می رسند نقش مهم و برجسته ای داشته باشند. مثلا مدیریت طرح شاید یکی از آن عوامل بسیار موثر باشد که کامیابی آن ضمن اجرای پروژه نمود عینی پیدا می کند. ممکن است هریک از طرفهای طرح های عمرانی از یک بعد و زاویه این عوامل را ارزشیابی و درجه بندی کند. در هر حال اگرچه اولویت دادن به برخی کارکردها مهم تلقی می شود ولی آنچه اهمیت ویژه و فوق العاده ای دارد همسویی و موازن کردن کلیه عوامل دخیل در موفقیت پروژه است. یکی از عواملی که بنیان اعتباری طرح بر روی آن استوار است طراحی و مهندسی پروژه از منظر "حقوقی" است. نوع قالبی که توافقات مربوط به انجام طرح در آن ریخته می شود نیاز به یک طرح و مهندسی دقیق دارد تا در اجرای آن، طرف واگذارنده و طرف انجام دهنده بر آنچه تراضی کرده اند کوچکترین خدشه ای وارد